

Lähtettäjä:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Vastaanottaja:

Vihdin elinvoimalautakunta
Asemantie 30
PL 13
03101 Nummela
kunnanvirasto@vihti.fi

Mielipide Vihdin Tervalammen osayleiskaavaluonnoksesta ja valmisteluaineistosta (kaava 1123)

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry:n (rek.nro 116.353, 4105 jäsentä loppuvuonna 2022) tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla).

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa on perehtynyt Tervalammen osayleiskaavaluonnokseen ja muuhun valmisteluaineistoon ja lausuu mielipiteenään seuraavaa.

Yleistä

Osayleiskaavan tavoitteena on luoda suuntaviivat Tervalammen haja-asutusalueen kehittämiseksi ja määrittellä alueen maankäytön rakenne tulevaisuudessa sekä ympäristöarvot että ylempien asteiset maankäyttösuunnitelmat huomioiden. Kaavahankkeen tarkoituksena on lisäksi ohjata mahdollisimman suuri osa alueen kiinteistöistä kunnallistekniikan pariin ja pienentää näin Siuntionjoen ravinnekuormitusta. Lähtökohtaisesti osayleiskaava on laadittu MRL 44 §:n mukaisesti suoraan rakentamista ohjaavaksi, eikä asemakaavatason maankäytön suunnittelua ole pääosin tarkoitus tehdä.

Osayleiskaavan tarkoituksena on osaltaan myös Turun tunnin juna -hankkeeseen sisältyvän Espoo–Salooikoradan (ESA) ratalinjauksen osoittaminen kaava-alueen eteläosaan sekä edelleen ratahankkeen jatkosuunnittelun ja toteuttamisen mahdollistaminen. Yleisesti kommentoimme, että pidämme oikorataa ja koko tunnin juna -hanketta uusine ratayhteyksineen ekologisesti ja yhteiskunnallisesti kestävämmän mm. hankkeen merkittävien kielteisten luonto-, ympäristö- ja ilmastovaikutusten vuoksi.

Vesistövaikutuksista

Kannatamme kaavan tavoitetta pienentää Siuntionjoen ravinnekuormitusta. Haja-asutuksen muodostama hajakuormitus on eräs jokien ekologista tilaa voimakkaimmin heikentävistä tekijöistä, ja olemassa olevaan vesihuoltoverkostoon mahdollisimman pitkälle kytkeytyvä rakentaminen auttaa osaltaan vähentämään joen ravinnekuormitusta. Katsomme kuitenkin, että osayleiskaavassa tulee rakentamisen hajakuormituksen ohella huomioida myös maa- ja metsätalouden aiheuttama pistekuormitus ja pyrkiä ohjaamaan Siuntionjokea ympäröivien M7- ja MA1-alueiden maankäyttöä kaavamääräyksiin siten, että näiden alueiden maankäyttö ei vaaranna joen ekologista tilaa. Tämä on linnustollisesta näkökulmasta tärkeää siksi, että Siuntionjoen valuma-alueella suunnittelualueen etelä- ja lounaispuolella sijaitsee useita kansallisesti tärkeitä (FINIBA) lintualueita, kuten Pohjois-Kirkkonummen lintujärvien FINIBA-alue (tässä tarkastelussa keskeisimpinä järvinä Lilla ja Stora Lonoks) ja Siuntion ja Kirkkonummen rajalla sijaitseva Pikkalanlahti.

Vaikutukset Nuuksion alueeseen

Osayleiskaavan suunnittelualue rajautuu Nuuksion kansallispuistoon, ja lisäksi suojelualuerajausta laajempi Nuuksion järviylängön maakunnallisesti tärkeä lintualue (MAALI) sijoittuu Järventaustan alueella osittain päällekkäin kaavoitettavan alueen kanssa (ks. kaavahankkeen päivitetyn luontoselvityksen s. 55). Nuuksion järviylängön MAALI-alue on maakunnallisesti edustavaa pesimäaluetta useille laajoja yhtenäisiä metsäalueita vaativille metsälinnuille (Ellermaa 2018), ja MAALI-alueeseen kuuluva osa Järventaustan alueesta (eli vähintään luo-2-merkitty alue) tulee rajata metsätalouskäytön ulkopuolelle ja suojella S-merkinnällä maakunnallisesti arvokkaan lintualueen yhtenäisyyden turvaamiseksi. Osa alueesta on kaavassa merkitty luo-1- ja luo-2-merkinnällä, mutta tämä yksin ei käytännössä riitä turvaamaan alueen linnustollisia arvoja.

Pidämme tärkeänä, että kaavaprosessin edetessä myös osayleiskaavan mahdollisia vaikutuksia Nuuksion Natura-alueeseen tarkastellaan ja että LSL 35 §:n mukainen Natura-arviointi laaditaan tarvittaessa.

Helsingissä 24.11.2023

Alexi Mikola

Puheenjohtaja

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —

Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Lähteet:

Ellermaa, M., Maakunnallisesti tärkeät metsälintujen pesimäalueet Uudellamaalla. Tringa 4/2018.